

Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. d)
Filosofie

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. *Natura umană* face referire la:
 - a. particularități pe care nu le deține omul
 - b. existența unui set de trăsături esențiale specifice omului
 - c. specificitatea animalelor
 - d. inexistența unor trăsături definitorii pentru om
2. Un reprezentant al eticii eudaimoniste este:
 - a. Aristotel
 - b. L. Blaga
 - c. Imm. Kant
 - d. K. R. Popper
3. O problemă specifică abordată de etica aplicată este:
 - a. virtutea
 - b. clonarea
 - c. rațiunea
 - d. datoria
4. Asigurarea libertății pozitive presupune:
 - a. intervenția sporită a statului în viața individului
 - b. lipsa protecției cetățenilor din partea statului
 - c. absența necesității statului
 - d. restrângerea intervenției statului la nivel minim
5. Potrivit lui L. Blaga, specificul omului constă în:
 - a. existența întru mister și pentru revelare
 - b. totalitatea instinctelor
 - c. existența întru imediat și pentru securitate
 - d. pulsiunea speciei
6. Contractul social reglementează:
 - a. trecerea de la starea socială la starea naturală
 - b. un proces de vânzare-cumpărare
 - c. trecerea de la starea naturală la starea socială
 - d. un raport matrimonial
7. Etica aplicată are ca specific faptul că este un demers:
 - a. deductiv
 - b. de principiu
 - c. inductiv
 - d. precar

8. Prin sintagma *absența constrângerilor* definim:
- autoritatea
 - libertatea
 - etica
 - individul
9. Etica deontologică are drept concept central:
- plăcerea
 - datoria
 - virtutea
 - eudaimonismul
10. Conform filosofului J. P. Sartre, *responsabilitatea absolută* este consecința:
- libertății absolute
 - puterii absolute
 - abuzurilor sociale
 - dreptății sociale

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Etica teleologică	1. Este considerat fundamentul moralei în utilitarism.
b. Principiul Celei Mai Mari Ferici	2. Vizează un specific al filosofiei politice contemporane.
c. Imperativul categoric	3. Are în componență termenul provenit din limba greacă veche, tradus prin <i>scop</i> sau <i>împlinire</i> .
d. Etica	4. Este enunțat de către Imm. Kant.
	5. Se mai numește și <i>filosofie practică</i> , ocupându-se cu studiul moralei.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „*Singura libertate demnă de acest nume este aceea de a-ți urmări binele propriu, în felul tău propriu, atâta timp cât nu încerci să îi lipsești pe alții de binele lor sau să-i împiedici să și-l dobândească*”.(J. St. Mill)

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța raportului dintre libertate și autoritate, în societatea contemporană.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Ce se înțelege aici prin enunțul că existența precede esența? Aceasta înseamnă că omul mai întâi există, se găsește, se ivește în lume și, după aceea se definește. Așa cum este conceput de către existențialist, omul este nedefinit pentru că la început el nu este nimic. Dar apoi el va fi ceva și va fi ceea ce se va face singur. (J. P. Sartre, *Existențialismul este un umanism*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați teza filosofică la care face referire textul dat. **4 puncte**
 - Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *existență* și *conștiință de sine*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
 - Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**
- B. Știind că într-o societate considerată echitabilă, dreptatea ar trebui să includă libertatea, egalitatea și recompensa:
- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentate în enunț. **6 puncte**
 - Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația existentă între *dreptate procedurală* și *egalitate de șanse*. **4 puncte**